

forøgede Efterspørgsel efter de Laan, Løven byder, som vil fremkomme, ved at Byarbejderne faar en klarere Ret til at komme ind under Lovens Bestemmelser, skulde enkelte Landarbejdere blive skubbet til Side. Jeg vil gerne om disse Betænkeligheder ganske kort bemærke, at Amtskommissionerne sikkert altid vil foretrække de egentlige Landarbejdere, naar Forholdene ellers er lige, og der er Ansøgere nok mellem Landarbejderne, og jeg tror tillige, at Erfaringen viser, at Byarbejderne, der er kommet ud paa Landet som Statshusmænd, og som har haft baade Lyst til og Anlæg for Landbrug, er blevet overordentlig dygtige Statshusmænd. Jeg tror ogsaa, at de Byarbejdere, der vil flytte ud paa Landet, væsentlig kun er dem, der har disse Anlæg for og den Lyst til Landbruget, og naar de tillige kan opfylde Lovens Krav om Formue, mener jeg, denne Betænkelighed er ugrundet. Udvalget har da ogsaa, paa et enkelt Medlem nær, kunnet tiltræde disse Ændringsforslag.

Ændringsforslag Nr. 5 af et Flertal gaar ud paa at ændre § 3 c. saaledes, at de, der har ernæret sig ved Landarbejde i 4 Aar efter deres 16de Aar — Lovforslaget siger 18de Aar —, kan komme ind under Lovens Bestemmelser. Det er stillet, fordi Militærtjenesten falder tidligere og for at muliggøre, at en Tjenestekar, som har tjent paa Landet, indtil han indkaldes til Aftjening af sin Værnepligt, og derefter søger sit Ophold ved andre Erhverv i et Aar eller to eller tre, dog kan komme ind under Lovens Bestemmelser.

Ændringsforslaget under Nr. 7 sætter en fast Grænse for Værdien af de Brug, til hvis Køb der kan ydes Laan efter Løven. Lovforslaget indeholder jo den Bestemmelse, at hvor Jordpriserne er særlig høje, kan man gaa over 8,000 Kr., naar Karakteren af et Husmandsbrug bevares. Indenfor Udvalgets Flertal har der været Betænkelighed ved at gaa med til at sætte denne Grænse ved 10,000 Kr. Jeg for mit Vedkommende betragter det som en Foringelse af Lovforslaget, idet jeg tror, det saa i mange Egne af Landet vil komme til at knibe noget med at faa oprettet selvstændige Husmandsbrug. Jeg tror, at med de nuværende Priser paa Jord og paa Bygninger og Besætninger, og hvad der skal til for at starte et selvstændigt Husmandsbrug, vil det i enkelte Tilfælde knibe med at holde sig indenfor denne Grænse. Imidlertid er alligevel Udvalget enedes om at foreslaa denne Æn-

dring, og naar vi fra vor Side har resigneret og ment at maatte imødekomme denne Fordring om en fast Grænse, som er kommet stærkt frem ved Lovforslagets første Behandling og ligeledes i Udvalget, er det, fordi vi tror, at vi derved bidrager til at lette Lovforslagets Gang gennem Rigsdagen.

Ændringsforslag Nr. 8 muliggør, at Landarbejdere, der ejer et Hus med Jordtilliggende, kan faa Statslaan til et selvstændigt Husmandsbrug, naar Forholdene ellers tillader det. Vi har ikke sat nogen Arealstørrelse for det Jordtilliggende, der maa være til et saadant Hus, ud fra den Opfattelse, at hvis man gjorde det, forettede man ganske overordentlig de Egne, hvor der er mager, daarlig, ydefattig Jord. Vi har derimod fastsat en Værdi for dette Jordtilliggende.

Ændringsforslaget under Nr. 10 er stillet af et Flertal. I Lovens § 9, 2det Stykke, er der anført, at Laanet ikke maa overstige, hvad Jord og Bygninger tilsammen har kostet. I § 9, 1ste Stykke, staar der, at de $\frac{9}{10}$ af et Husmandsbrugs Laanværdi kan udbetales, naar Amtskommissionen har besigtiget Bruget, naar Bygningerne er færdige, og naar den fornødne Besætning er anskaffet. Vi har først og fremmest stillet dette Ændringsforslag for at undgaa den Uoverensstemmelse, der er mellem første og andet Stykke i § 9, idet vi maa opfatte det saaledes, at „fornøden Besætning og Inventarium“ til et Husmandsbrug er Besætning og Inventarium af saadan Værdi og Størrelse, at vedkommende Jordbruger ved Hjælp deraf vil være i Stand til at udnytte Husmandsbrugets Raaprodukter paa tilfredsstillende Maade, og Bestemmelsen i andet Stykke kan opfattes saaledes, at en hvilken som helst Laansøger for at opfylde den skal være i Besiddelse af langt mere end den Tiendedel af Husmandsbrugets samlede Værdi, som ellers er anført som fyldestgørende for at komme i Betragtning efter Løven. Med de nuværende Priser paa Besætning koster Tilvejebringelsen af den fornødne Besætning til et saadant Husmandsbrug langt mere end 1,000 Kr. Vi har tidligere stillet Ændringsforslaget, fordi der derved muliggøres, hvad der efter min Opfattelse er en overordentlig stor Fordel for de kommende Statshusmænd, at de bliver i Stand til at faa de Driftsmidler, de har Brug for, og derved fuldt ud at udnytte Husmandsbruget i de første Aar. Hvis dette Ændringsforslag ikke vedtages, vil det medføre, at man frister de kommende Stats-